

Decembar 2009. godine

TEMATSKI IZVJEŠTAJ

**Nezavisnost pravosuđa:
Neprimjeren pritisak na pravosudne institucije BiH**

Prema Daytonskom mirovnom sporazumu, mandat OSCE-a je pažljivo praćenje situacije u oblasti poštivanja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini (BiH). U okviru tog mandata, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini („OSCE BiH“ ili „Misija“) također prati suđenja u okviru krivičnih postupaka koji se vode pred svim sudovima u BiH od 2004. godine. Misija je posebnu pažnju posvetila pitanju nezavisnosti i nepristranosti pravosuđa, osobine koje predstavljaju apsolutni preduvjet za uspostavu vladavine prava i osnovnu garanciju pravičnog suđenja.

Misija OSCE-a u BiH duboko je zabrinuta zbog prirode izjava koje su dali pojedini istaknuti političari, posebno, ali ne i isključivo, političari iz Republike Srpske, u vezi s radom Suda BiH i Tužilaštva BiH. Iako izvršne i zakonodavne vlasti mogu legitimno razmatrati i davati primjedbe na rad pravosuđa, procjena Misije je kako te izjave, zbog svog oštrog sadržaja, nepotkrijepljenosti dokazima i učestalosti, prevazilaze granice prihvatljive kritike i čine neprimjeren pritisak na ove nezavisne institucije.

U posljednjih nekoliko mjeseci, sude i tužioci Suda BiH i Tužilaštva BiH žestoko su kritikovani da im nedostaje integritet i profesionalnost. Izričitim aludiranjem na procesuiranje konkretnih krivičnih djela koja su u toku, ovakve izjave predstavljaju jasno uplitanje u sudske procese. Ono što je još više zabrinjavajuće, jeste činjenica da se putem nekih od ovih izjava dovodi u pitanje, ne samo rad državnog pravosuđa, već i sama ustavnost postojanja Suda BiH i Tužilaštva BiH, kao i održivost pravosudnih reformi u BiH.

Cilj ovog tematskog izvještaja nije razmatranje pitanja nezavisnosti državnog pravosudnog sistema u cijelini. Izvještaj je usmjeren isključivo na pravosudne institucije na državnom nivou, uzimajući u obzir njihovu odvojenu nadležnost i pravni *status* unutar državne institucionalne strukture. Imajući ovo u vidu, treba naglasiti kako postoje i primjeri neprimjerenog pritiska u odnosu na rad entitetskih pravosudnih institucija. U tom smislu, primjeri političke umiješanosti u dugotrajni zastoj u imenovanju sudske posudbe u Federaciji BiH, izazivaju i dalje veliku zabrinutost. Misija pažljivo prati takve situacije i spremna je baviti se njima u okviru narednih izvještaja.

Zbog toga, Misija OSCE-a BiH poziva političke predstavnike da se neodložno počnu uzdržavati od vršenja bilo kakvog neprimjerenog utjecaja ili pritiska u vezi sa sudske posudbama, kao i od napada na ugled i integritet pravosuđa. Navodima neprimjerenog ponašanja predstavnika pravosudnih tijela trebalo bi se baviti Visoko sudska i tužilačko vijeće (VSTV), kao jedino tijelo odgovorno za reguliranje ponašanja sudske posudbe i tužilaca u BiH. Institucijska nezavisnost VSTV-a, sama po sebi, garancija je legitimnosti za istraživanje i ispitivanje ovakvih slučajeva.

Medunarodna obaveza očuvanja nezavisnosti pravosuda

Neovisnost pravosuđa općenito je priznata kao osnovno načelo međunarodnog prava u oblasti ljudskih prava, što podrazumijeva i nekoliko međunarodnih instrumenata, poput Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (ICCPR), Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama (ECHR) i političkih obaveza OSCE-a u okviru društvene dimenzije. Ovaj princip također je propisan u Ustavu BiH, kojim se utvrđuje direktna primjena Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, kao i njen prioritet u odnosu na sve druge domaće zakone. U skladu s Temeljnim principima UN-a o nezavisnosti pravosuđa, „sve institucije vlasti i ostale institucije dužne su poštivati nezavisnost pravosuđa.“ Pored toga, „pravosudna tijela dužna su nepristrasno odlučivati o predmetima koji se vode pred njima, na temelju činjenica i u skladu sa zakonom, bez ikakvih ograničenja, neprimjerenih utjecaja, pobuda, pritisaka, prijetnji ili uplitanja, posrednih ili neposrednih, od strane bilo koga ili zbog ikakvog razloga.“¹ Države moraju poduzeti konkretne mјere, koje će garantirati nezavisnost pravosuđa, čime se štite sudije od bilo kakvog političkog utjecaja u procesu odlučivanja.²

Kao veoma važno, potrebno je istaknuti kako sloboda izražavanja ne pruža valjan izgovor onima koji upućuju oštре kritike na račun rada pravosuđa. Prema članu 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, sloboda izražavanja može imati legitimnu granicu u okviru potrebe za održanjem autoriteta i nepristranosti pravosuđa. U tom smislu, Evropski sud za ljudska prava objašnjava:

... [P]otrebito je posvetiti pažnju posebnoj ulozi pravosuđa u društvu. Kao jamac pravde, osnovne vrijednosti u jednoj pravnoj državi, pravosuđe mora uživati povjerenje javnosti, ako želi uspješno obavljati svoje dužnosti. Zbog toga je neophodno zaštititi takvo povjerenje od destruktivnih napada koji su, u suštini, neosnovani, posebno u pogledu činjenice da sudije, koje su predmet kritike, imaju dužnost diskrecije, prema kojoj su spriječeni da daju odgovor.³

Slučajevi neprimjerenog pritiska na Sud BiH i Tužilaštvo BiH

Često su Sud BiH i Tužilaštvo BiH predmet napada od strane političkih i drugih utjecajnih ličnosti iz oba entiteta, uglavnom u vezi s istragama ili suđenjima koje ove institucije vrše nad njima. Naprimjer, bivši član Predsjedništva Bosne i Hercegovine i sadašnji predsjednik HDZ-a u BiH, Dragan Čović, izjavio je, u više navrata, kako je njegovo suđenje zbog zloupotrebe položaja, koje je počelo 2006. godine pred Sudom BiH, politički motivirano.⁴

Međutim, u posljednjih dvanaest mjeseci, broj ovakvih slučajeva dramatično se povećao, a intenzitet kritike i pritisaka dostigao je nezapamćen nivo. Istraga, koja je uslijedila nakon zahtjeva iz 2008. godine od strane Tužilaštva BiH da se dostave dokumenti u vezi s navodima zloupotrebe položaja, čini se da je izazvala pokretanje političke kampanje protiv državnih pravosudnih institucija od strane određenog broja političara iz RS. Vlada Republike Srpske je, Zaključkom, usvojenim 20. oktobra 2008. godine, formalno odbila dostaviti tražene materijale, navodeći kao osnov da Tužilaštvo BiH nije nadležno za navodna krivična djela. Ured visokog predstavnika i Policijska misija EU-a osudila je spomenuti Zaključak, kao uplitanje u nezavisnost pravosuđa, navodeći kako pravosudni organi vlasti odlučuju o pitanjima nadležnosti, a ne izvršne vlasti. Nakon konkretnog zahtjeva, upućenog od strane Vijeća za implementaciju mira, dokumenti su konačno dostavljeni⁵ (ova epizoda označila je početak sve intenzivnije kampanje napada od strane političara iz Republike Srpske na Sud BiH i Tužilaštvo BiH).

Podnesak organa vlasti Republike Srpske, kojim se suprotstavljaju izuzimanju dokumenata, odbio je Sud BiH u decembru 2008. godine. Predsjednik Vlade Republike Srpske i lider SNSD-a (Savez neovisnih socijaldemokrata), Milorad Dodik, sugerirao je da Sud i Tužilaštvo imaju predrasude prema Republici Srpskoj.⁶ Kada je, u februaru 2009. godine, Državna agencija za istrage i zaštitu poslala krivičnu prijavu Tužilaštvu BiH protiv predsjednika Vlade Republike Srpske i nekoliko drugih sadašnjih i bivših zvaničnika Vlade RS, predsjednik Vlade tu prijavu je označio kao “pokušaj da se destabilizira, a onda ukine RS” i proizvod zavjere protiv Republike Srpske, koju su naredili “stranci.”⁷ Sljedećih mjeseci, predsjednik Vlade Republike Srpske ponovio je svoje napade u nekoliko izjava i u televizijskim emisijama i u štampanim medijima, otvoreno optužujući Sud BiH i Tužilaštvo BiH kao antisrpske, s obzirom na činjenicu da nisu podignute optužnice u nekoliko konkretnih predmeta, koji su uključivali navodne ratne zločine protiv Srbija. Još jedna optužba koja se ponavljaljala jeste da državne krivičnopravne institucije kontrolira Ured visokog predstavnika (OHR), putem prisustva međunarodnih tužilaca i sudija.⁸ U najboljem slučaju, takve optužbe potpuno su nepotkrijepljene dokazima o neprimjerenu ponašanju nosilaca pravosudne funkcije. U najgorem slučaju, one predstavljaju jasno uplitanje u krivične istrage koje su u toku, spomenute u gornjem dijelu teksta. S obzirom na njihov sadržaj i izvor, ove izjave date su sa namjerom da na neprimjereni način utječu na to kako sudije i tužiocici postupaju u datim postupcima.

Najveću zabrinutost od svih izazivaju tvrdnje predsjednika Vlade Republike Srpske da su Sud BiH i Tužilaštvo BiH nelegalne institucije, pošto one nisu predviđene u *daytonskom* Ustavu. Prema vlastitim izjavama, predsjednik Vlade Dodik, zbog toga nije voljan odgovoriti na bilo kakav sudske poziv, koji bi mu mogao biti upućen u vezi s istragom navedenom u gornjem dijelu teksta, niti da na drugi način surađuje sa državnim pravosudnim institucijama u konkretnim postupcima.⁹ Čini se da se takvim izjavama ne uzima u obzir da je Ustavni sud BiH potvrđio ustavnost i legitimitet ovih institucija.¹⁰

I drugi istaknuti politički predstavnici iz Republike Srpske, uključujući ministra pravde RS, Džerarda Selmana, i predsjednika Partije demokratskog progrusa (PDP), Mladena Ivanića, također su izrazili sumnju u nepristrano i legitimitet državnih pravosudnih institucija. Ove izjave povećavaju utisak da je u toku usklađena kampanja protiv državnog pravosuđa, kao i napor da se opstruiraju reforme pravosuđa.¹¹

Optužbe o predrasudama protiv Srbija i o pravosuđu koje djeluje pod utjecajem međunarodne zajednice, također su izrečene u oba Doma Parlamentarne skupštine BiH. Prilikom predstavljanja Izvještaja o radu Tužilaštva BiH za 2008. godinu, određeni broj srpskih zastupnika i delegata u Zastupničkom domu i Domu naroda oštro je kritizirao rad Tužilaštva BiH – naročito rad međunarodnih tužilaca – optužujući ih da samo procesuiraju ratne zločine koje su počinili Srbija, a da propuštaju procesuirati predmete zločina protiv Srbija.¹² Dušanka Majkić (SNSD), napala je profesionalni integritet konkretnog međunarodnog tužioca, koji obavlja istragu protiv predsjednika Vlade Dodika. Optužbe su ponovili srpski delegati tokom predstavljanja Godišnjeg izvještaja VSTV-a za 2008. godinu, na sjednici Doma naroda, održanoj 23. jula 2009. godine.

U svjetlu obaveze države da zaštiti nezavisnost i ugled pravosuđa, izjave navedene u gornjem dijelu teksta prekoračuju granice prihvatljive kritike i predstavljaju neprimjereno uplitanje u rad pravosuđa. Optužbe da su samo Srbija procesuirani za ratne zločine, a da se predmeti zločina protiv Srbija ne procesuiraju su neosnovane. Kao što je potvrđeno u Državnoj strategiji

za procesuiranje ratnih zločina, koju je BiH usvojila u decembru 2008. godine, politika djelovanja Tužilaštva BiH bit će prioritetizacija procesuiranja osoba najodgovornijih za najteža i najsloženija krivična djela, a ne postizanje etničke ravnoteže u procesuiranju. Misija OSCE-a u BiH u potpunosti je suglasna s ovom politikom djelovanja, a rezultati praćenja sudskih procesa od strane Misije, ne ukazuju na to da je etnička pripadnost motivacijski faktor, ni u odabiru predmeta ratnih zločina za procesuiranje, ni u načinu na koji su oni razmatrani i presuđeni.

Ova ocjena u skladu je sa nalazima međunarodnih nevladinih organizacija, kao što su: *Human Rights Watch* i Međunarodni centar za tranzicijsku pravdu. Činjenice da državne pravosudne institucije zapošljavaju sudije i tužioce koji pripadaju svim trima konstitutivnim narodima u BiH, te da vodstvo ovih institucija uključuje osobe srpske nacionalnosti, također su u suprotnosti sa navodima o etničkoj pristrasnosti.

Na kraju, izražena je zabrinutost u vezi sa mogućim političkim pritiskom na pravosuđe putem zaprijećenih ili stvarnih smanjenja finansijskih sredstava za pravosudni sektor u okviru budžetskog procesa. Pored ostalog, predsjednica Suda BiH često se žalila na to da su smanjenja, koja je nametnula Parlamentarna skupština BiH unutar budžeta Suda BiH za 2009. godinu, karakteristična za nedostatak političke predanosti podršci radu Suda. Pravosudni zvaničnici, i u Sudu BiH, i Tužilaštvu BiH, također su izrazili strahovanje da daljnje smanjenje u budžetu za 2010. godinu može imati ozbiljne posljedice za implementaciju Državne strategije za procesuiranje ratnih zločina.¹³ Iako nema mnogo sumnje u to da bi daljnja smanjenja sadašnjeg kapaciteta državnog pravosuđa imala ozbiljne negativne posljedice na njegov kapacitet da procesuira kompleksne krivične predmete, ništa ne ukazuje na to da su budžetska smanjenja, nametnuta prošle godine, korištena kao sredstvo pritiska ili utjecaja na državne pravosudne institucije.

Međunarodni standardi¹⁴ podvlače obavezu i zakonodavne i izvršne vlasti da osiguraju adekvatne resurse pravosuđu. Cilj takvih odluka o pravosudnom budžetu je pružanje garancije da će te institucije moći svoje funkcije obavljati valjano, prema svojim naznačenim i procijenjenim potrebama. Osiguravanje dovoljnih resursa za pravosudne institucije izaziva zabrinutost i na entitetskom nivou.¹⁵ S obzirom na sadašnje stanje, bit će ključno osigurati da budžetski proces za naredne godine bude oslobođen od svake sjenke ili utiska da na nivo sredstava utječu politička razmatranja.

Preporuke za jačanje nezavisnosti pravosudnih organa na državnom nivou

U okviru realizacije svoje strategije pružanja podrške uspostavi vladavine prava u cijeloj državi, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini nastaviti će pratiti rad pravosudnih organa i nuditi tehničku pomoć, kada je to moguće, kako bi ojačala sposobnost sistema krivičnog pravosuđa da procesuira teška krivična djela na pravičan, efikasan i nezavisan način. U okviru tih aktivnosti, Misija će nastaviti pružati podršku sudovima u Bosni i Hercegovini u njihovom nastojanju da implementiraju Strategiju reforme pravosudnog sektora i Državnu strategiju za procesuiranje ratnih zločina. Kako bi to mogli učiniti, Sud BiH i Tužilaštvo BiH morat će i dalje imati ulogu najvažnije pokretačke snage u okviru sistema krivičnog pravosuđa. Za to će biti potrebni odgovarajući resursi, kao i odgovarajuća politička podrška. Misija će pomoći Sudu BiH i Tužilaštvu BiH da dođu i do resursa i do podrške.

U tom smislu, Misija podržava odluku visokog predstavnika, kojom se produžava mandat međunarodnih sudija i tužilaca koji rade na predmetima ratnih zločina, kao i izjavu ambasadora Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, kojom se izražava podrška donošenju te odluke. Imajući u vidu trenutnu situaciju, međunarodni sudije i tužiocici koji rade na veoma osjetljivim predmetima, pružaju izvjesnu zaštitu od zastrašivanja i političkih pritisaka koji su opisani u ovom izvještaju. S tim u vezi, zbog odluke koja je za žaljenje o smanjenju obima međunarodnog prisustva u Odjelu za organizirani kriminal, ukazala se još jača potreba za poštivanjem i zaštitom nezavisnosti pravosudnog sistema od strane političkih snaga u državi, kao i potreba za pružanjem podrške međunarodne zajednice radu pravosudnih tijela na državnom nivou. Misija OSCE-a u BiH, nastavit će pratiti najosjetljivije postupke koji se vode pred Sudom BiH i snažno osuđivati pokušaje vršenja političkog pritiska na pravosuđe u BiH, bez obzira na to odakle ti pokušaji dolaze. Prema tome, pri razmatranju mogućih rokova za daljnje smanjenje obima međunarodnog prisustva, između ostalog, potrebno je razmotriti dokaze o konkretnom i odlučnom zalaganju relevantnih političkih snaga za očuvanje nezavisnosti, operativne sposobnosti i integriteta pravosudnih organa uopće, a posebno pravosudnih institucija na državnom nivou.

U vezi s tim, preporuke u dalnjem tekstu sačinjene su kako bi se osiguralo poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju zaštite i unapređenja nezavisnosti pravosudnih institucija u Bosni i Hercegovini:

1. Politički predstavnici trebaju se uzdržati od vršenja bilo kakvog neprimjerenog utjecaja ili pritiska, kao i od napada na ugled i integritet pravosuđa.

Kako bi se eliminisalo i spriječilo vođenje političkih kampanja, koje za cilj imaju narušavanje ugleda pravosudnih organa na državnom nivou, politički lideri moraju odmah prestati davati izjave protiv rada i pravne utemjeljenosti postojanja Suda BiH i Tužilaštva BiH, koje prelaze prihvatljive granice komentiranja rada pravosudnog sektora. Optužbe o neprimjerenom ponašanju nosilaca pravosudnih funkcija treba uputiti Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV), koje je jedino tijelo nadležno za regulisanje pitanja koja se odnose na ponašanje sudija i tužilaca, i koje, na osnovu tih optužbi, može pokrenuti postupak.

2. Neovisnost i *status* pravosudnih institucija na državnom nivou, kao i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća trebaju biti ugrađeni u Ustav.

Međunarodni standardi daju jasne preporuke o tome da nezavisnost sudstva treba biti zagarantirana Ustavom.¹⁶ Nepostojanje ustavne zaštite nedvojbeno izlaže pravosudne organe i nosioce pravosudnih funkcija stalnom riziku od uplitanja organa izvršne i zakonodavne vlasti u njihov rad. *Status* i nezavisnost pravosudnih institucija na nivou entiteta ugrađeni su u ustave entiteta.¹⁷ To nije slučaj sa postdaytonskim institucijama na državnom nivou, kao što su VSTV, Sud BiH i Tužilaštvo BiH. Ugrađivanje statusa ovih institucija u Ustav predstavljaljalo bi najbolju pravnu garanciju njihove nezavisnosti, te bi bolje uredilo odnos između tih institucija i organa izvršne i zakonodavne vlasti, u skladu sa principima podjele vlasti. To bi također predstavljaljalo ključni korak ka osiguranju održivosti ovih ključnih pravosudnih institucija.

3. Visoko sudsko i tužilačko vijeće trebalo bi utvrditi dosljednu praksu zaštite nosilaca pravosudnih funkcija od neprimjerenog pritiska.

VSTV, kao tijelo koje je dužno osigurati očuvanje nezavisnog, nepristranog i profesionalnog sudstva, treba izraditi smjernice i procedure, koje bi omogućile sistematski tretman pitanja ozbiljnih političkih ili medijskih napada, kojima se ugrožava ugled pravosudnih organa i njihova nezavisnost.

¹ Temeljni principi UN-a o nezavisnosti pravosuđa, usvojeni od strane Generalne skupštine, Rezolucijom 40/32, od 29. novembra 1985. godine i Rezolucijom 40/146, od 13. decembra 1985. godine, Principi 1 i 2.

² Komitet za ljudska prava, Opća primjedba br. 32 na član 14, od 23. augusta 2007. godine, stav 19.

³ ECtHR, *Prager And Oberschlick V. Austria* (podnesak br. 15974/90), Presuda, 26. april 1995. godine, stav 34.

⁴ Nedavno, vlasnik Izdavačke kuće ‘Dnevni avaz’ i osnivač bosanskohercegovačke stranke pod nazivom ‘Savez za bolju budućnost’, Fahrudin Radončić, oštro je optužio Tužilaštvo BiH da vodi politički motiviranu istragu protiv njega.

⁵ Vijeće za implementaciju mira, komunike Upravnog odbora, 20. novembar 2008. godine.

⁶ Gospodin Dodik prokomentirao je odluku, izjavivši za štampu da je “neprihvatljivo da Republici Srpskoj sude sudije muslimani” (vidi Media Intelligence Agency, Morning Media Brief, 11. decembar 2008. godine). Predsjednik Vlade RS ponovno je izrazio svoje nepovjerenje prema sudijama i tužiocima bošnjačke nacionalne pripadnosti tokom TV programa “Aktuelni intervju”, prikazanog na RTRS-u, 12. juna 2009. godine.

⁷ SRNA, SIPA-ine optužbe imaju za cilj nestanak RS, 23. februar 2009. godine

⁸ FENA, Dodik izriče brojne optužbe protiv tužilaca BiH, medija u FBiH i stranaca u BiH, 17. april 2009. godine; FENA, Dodik: opet brojne optužbe o radu Tužilaštva i Suda BiH, 3. maj 2009. godine; FENA, Dodik: Sud i Tužilaštvo BiH služe za političke egzekucije, 8. maj 2009. godine; Media Monitoring Agency, Morning Media Brief, 24. juli 2009. godine.

⁹ ONASA, FENA, SRNA, Dodik kaže da neće surađivati sa Sudom i Tužilaštvom BiH, 12. maj 2009. godine. Dnevni list, “Neću se odazvati na poziv Suda BiH,” str. 6. i 7., 10. juni 2009. godine.

¹⁰ Ustavni sud BiH, Odluka U-26/01, 28. septembar 2001. godine; i Odluka U-16/08, 28. mart 2008. godine.

¹¹ Media Intelligence Agency, Morning Media Brief, 24. juli 2009. godine. Media Intelligence Agency, Electronic Media Monitoring Report, Sažetak emisije ‘Aktuelni razgovor’ [RTRS], 1. juli 2009. godine.

¹² Izvještaj posebnog izvjestioca o nezavisnosti sudija i pravnika, Leandro Despouy, 24. mart 2009. godine, A/HRC/11/41, paragrafi 37-43, u kojima, pored ostalog, stoji da su predstavljeni na sjednici Zastupničkog doma, 10. juna 2009. godine, i na sjednici Doma naroda, 13. jula 2009. godine.

¹³ Vidi BIRN, Smanjenje budžeta BiH predstavlja prijetnju suđenjima za ratne zločine, 26. novembar 2009. godine.

¹⁴ Vidi UN, Izvještaj u kojem se navodi da je, prema međunarodnim i regionalnim standardima, “dužnost svake države članice da pruži adekvatne resurse da omogući pravosuđu da valjano obavlja svoje funkcije” i “da, u skladu sa važnim domaćim ekonomskim ograničenjima, potrebama pravosuđa i sudskega sistema bude dat visok nivo prioriteta u dodjeli resursa.”

¹⁵ Vidi, naprimjer, pismo koje je VSTV poslao u junu 2009. godine premijeru Kantona Sarajevo, ministru pravde Kantona Sarajevo i ministru pravde FBiH, u kome je navedeno da nametnuto smanjenje u budžetu Općinskog suda u Sarajevu može rezultirati blokadom rada Suda (vidi VSTV, Reagiranje VSTVBiH povodom rebalansa budžeta za 2009. godinu Vlade Kantona Sarajevo, saopćenje za štampu, 30. juni 2009. godine).

¹⁶ Vidi Temeljne principe UN-a o nezavisnosti pravosudnih organa, Princip 1. Također vidi Izvještaj posebnog izvjestioca o nezavisnosti sudija i pravnika, Leandro Despouy, 24. mart 2009. godine, A/HRC/11/41, stav 20 – 22.

¹⁷ Izuzetak u ovom smislu predstavlja propust u Ustavu FBiH, koji ne reguliše status Tužilaštva Federacije BiH.